

Попередільний метод обліку витрат має у різних галузях свої особливості:

1. Затрати враховуються по окремих переділах (фазах, стадіях) виробництва напівфабрикату або готової продукції.

2. Затрати враховуються не тільки по окремих переділах, а також по окремих агрегатах або процесах в середині переділів, коли ці агрегати є окремими занижуючими виробничими ділянками.

3. Всередині цехів або виробництв з наступним переділом, а також по агрегатах облік затрат організують в розрізі видів або груп однорідних видів продукції.

4. При попередільному методі затрати, як правило, враховуються по цеху і групі продукції, включених в калькуляційну групу, калькують за допомогою економічних обумовлених способів.

У разі застосування попередільного методу використовують елементи нормативного методу – систематичне виявлення відхилень фактичних витрат від діючих норм, а також виявлення зміни норм. В первинних документах оперативної звітності відображаються не тільки фактичні витрати сировини, основних матеріалів, напівфабрикатів, технічного палива, енергії, а й витрати їх за нормами згідно із застосованими на них виробничими завданнями.

Література:

1. Павлова Г.Є. Основи побудови фінансового обліку на сільськогосподарських підприємствах / Г.Є. Павлова, О.Є. Чернецька // Вісник Запорізького національного університету: зб. наук. праць. – Економічні науки. – 2011. – №3 (11).

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 31 грудня 1999 р. № 318. // Все про бухгалтерський облік. – 2013. – № 16. – Ч. 1. – С. 10-13.

ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

*Безверхня Ю.В., к.е.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет*

При впровадженні системи управлінського обліку завжди виникає питання, хто повинен займатися управлінським обліком і чи треба створювати якісь нові структури, наприклад, відділ управлінського обліку. Однозначної відповіді тут не існує. Кожне підприємство вибирає той шлях, що більше для нього підходить.

Ми вважаємо дуже перспективним варіант організації ведення управлінського обліку у рамках уже існуючої фінансово-економічної служби. Можна створити аналітичний центр або групу аналітиків різних напрямків (фінанси, ІТ, економіка тощо), які будуть займатися управлінським обліком.

Досить часто використовується наступний варіант: у кожному підрозділі підбираються співробітники (або група співробітників), відповідальні за ведення управлінського обліку за своїм напрямком.

Структура центрів відповідальності передбачає їхній поділ по рівнях керування (центр відповідальності першого рівня, другого рівня тощо) залежно від їхньої підпорядкованості, цілей і завдань планування та контролю.

Тут необхідно згадати про недоліки децентралізації керування, які виражаються в дублюванні функцій, неувважності до діяльності інших підрозділів й імовірності прийняття менеджером підрозділу некомпетентних рішень, які негативно позначаються на фінансовому результаті. Причинами невдалих рішень можуть бути непогодженість цілей усього підприємства й окремого підрозділу, а також недостатність інформації, що дозволяла б менеджерам підрозділів визначати вплив своєї діяльності на інші підрозділи. Ми вважаємо, що саме ці недоліки і знімаються впровадженням збалансованої системи показників [1, с. 38].

Результуючим документом, що закріплює організацію фінансової структури підприємства, ролі, відповідальність і повноваження керівників різних центрів, є Положення про фінансову структуру компанії. У ньому повинні бути відбиті склад центрів фінансової відповідальності, розподіл їх по рівнях керування, визначений структурний склад центрів. У документі також фіксуються показники діяльності центрів фінансової відповідальності зі збалансованою системою показників, повноваження та персональна відповідальність керівників центрів фінансової відповідальності за результати.

Виходячи з практики впровадження управлінського обліку, можна сказати, що основна проблема полягає у відсутності чітко зрозумілих стратегічних цілей. Не визначені цілі призводять до невірної визначення розв'язуваних завдань. Часто зустрічаються випадки не тільки відсутності єдиної нормативної бази компанії, але навіть єдиної термінології. Дуже важлива грамотна робота з персоналом, тому що впровадження управлінського обліку приводить до появи додаткових функцій і посадових обов'язків, що викликає невдоволення персоналу. Часто ставляться нереальні цілі чи строки, а також можливі слабке планування та документування проекту. Проект може виявитися неуспішним через відсутність діючих механізмів контролю. Зустрічаються випадки невірогідності та несвоєчасності надання інформації, і навіть навмисна фальсифікація даних [2].

Використання системи управлінського обліку сприяє вдосконалюванню всього процесу керування організацією, створює реальні можливості для оцінки його якості. При впровадженні системи управлінського обліку необхідно вирішити наступні завдання:

- визначення цілей, які при цьому повинні вирішуватися;
- підготовка та прийняття управлінських рішень;
- установа рівня відповідальності окремих працівників;
- поточний і наступний контроль за виконанням рішень;
- облік отриманих результатів;

- аналіз відхилень;
- удосконалювання поточного та наступного контролю.

Сучасні ринкові умови вимагають розвитку облікових систем у рамках менеджменту підприємств з метою забезпечення стабільної, ефективної та рентабельної діяльності. Засобами ефективно організації роботи підприємств є впровадження комплексу заходів спрямованих на формування концепції та розвитку облікових систем у процесі менеджменту підприємств на основі облікової інформації, що дозволяє приймати оптимальні управлінські рішення по оперативному й стратегічному керуванню підприємствами. Незважаючи на описані проблеми, на багатьох підприємствах уже впроваджується або навіть впроваджена система управлінського обліку. З усього вище зазначеного можна зробити наступний висновок – якщо є внутрішня потреба менеджменту у достовірній і об'єктивній інформації про роботу підприємства, якщо керівництво хоче приймати обґрунтовані управлінські рішення, то вихід один – впровадження системи управлінського обліку.

Література:

1. Лысенко Ю. В. Управленческий учет в системе управления предприятием / Ю. В. Лысенко // Проблемы современной экономики. – 2009. – №3 (19). – С. 35-39.
2. Юрьева Л.В. Анализ категорий расходы, затраты и себестоимость в системе стоимостного измерения / Л.В. Юрьева // Региональная экономика и управление: электр. науч. журн. – 2007. – №1(09).

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЩОДО СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ

*Белоусова А.А., Родіна О.В.
ПВНЗ «Нікопольський економічний університет»*

У сучасних умовах господарювання для безперервного та ефективного функціонування будь-якої ланки управління необхідно, щоб учасники могли оперативно та обґрунтовано приймати управлінські рішення, правильність та своєчасність яких ґрунтується на використанні інформації, що детально характеризує стан діяльності підприємства за допомогою фінансової звітності.

Усвідомлення необхідності звітності починає простежуватися в економічних теоріях кінця XI – поч. XVIII ст.

Зокрема Лука Пачолі у трактаті XI «Про рахунки й записи» книги «Сума арифметики, геометрії, вчення про пропорції й відносини» при визначенні фінансового результату як узагальнюючого показника виділяє основним прибуток [2].

Таким чином, фінансова звітність починає виконувати контролюючу функцію, а не бути лише засобом збору та узагальнення інформації про результати діяльності суб'єкта господарювання [8].